

EPISCOPUL MARTIR GRIGORIE LEU**60 DE ANI DE LA SĂVÂRȘIREA
MARTIRIULUI PĂMÂNTESC
ȘI A TRECERII LUI LA
DOMNUL****I. GRUPUL SINODAL DE REZISTENȚĂ
ANTICOMUNISTĂ DIN ORTODOXIA ROMÂNĂ**

Există, în fibra constitutivă a marilor oameni ai neamului sensul îndatoririi lor față de țară și populație, mai presus decât ambițiile puterii trecătoare. Să ne gândim la testamentul lui Ștefan cel Mare, la <pohta ce-am pohtit> care nu numai pohta lui Mihai Viteazul era, ci a țării, la neaplecarea dinspre lumina creștină a capetelor Brâncovenilor decât sub securea călăului, la înțelepciunea celor care-și deziceau rangurile personale când găseau calea întăririi doar prin domn străin și la refuzul lui Antonescu de a-și aresta adversarii politici prin celebra rezoluție pe referatul Sigurantei prin care recunoaște că nu el este singura soluție, ci țara trebuie să aibă mai multe căi, tocmai spre a fi sigură că se poate salva.

La fel au gândit și au acționat acei membri ai Sinodului Bisericii Autocefale Ortodoxe Române în situația disperată în care dușmanul ne ocupa nu numai țara, dar încerca același lucru și cu diaspora. și, fiindcă o încercare prin Biserică, prin supunerea parohiilor românești tocmai forțelor oculte cu care dușmanul își regiza provocările în lumea liberă și crea agenturi comuniste printre emigranți, ortodoxia română a încercat salvarea prin îndatorirea misionară pe care Episcopul Grigorie a dat-o celor doi preoți trimițându-i la românii din lumea liberă. Tocmai spre a întări sufleteste acolo rezistența, înainte ca cel rău să se poată infiltra.

Cine au fost ei? Care dintre înalții prelați au consimțit la această taină pe care le-o propunea fratele lor întru hirotonire, Episcopul Grigorie al Hușilor, nu s-a aflat niciodată din gura fiului său, preot și acesta, pe care l-a trimis în străinătate ca să alerteze parohiile diasporei românești spunându-le că guvernul comunist vrea să le aservescă direct Moscovei, adică KGB-istilor în sutană trimisi de spionajul sovietic spre a distruge comunitățile de români care puteau păstra nestinsă flacăra ortodoxiei lor adevărate și nu sub o SOVROMPATRIARHIE, cum numise public Episcopul Grigorie încercarea guvernului comunist și a pseudoprelatilor impusi de acesta în Sfântul Sinod.

Fiul și-a făcut datoria, a ajuns a fi recunoscut drept Intăistătător al Bisericii ce-i întrunea pe toți emigranții romani din Europa și Orientul Apropiat și și-a dus munca misionară până ce dușmanul moscovit împotriva căruia lupta l-a rapit, l-a dus și l-a ancheta în sediul KGB-ului de la Lubianka, apoi l-a trimis la București cu rechizitoriul de condamnare la moarte gata făcut, pentru ca un tribunal marionetă al securității să hotărască această sentință deja hotărâtă. Dar niciodată, în nici o anchetă, el n-a spus cine au fost cei din jurul tatălui său, cu toate că s-a încercat să l se smulgă o declarație chiar și după rostirea sentinței, chiar execuția fiindu-i amânată pentru aceasta, anchetarea lui continuând inuman și antijuridic, chiar și după ce e dată sentința capitală. Tăcerea lui asupra acestui subiect ca și asupra secretelor de organizare a diasporei, a acțiunilor politicienilor importanți și a comunităților de români, este consemnată cu evidentă, iar refuzul lui este declarat pe față tocmai ca o provocare la pedeapsa supremă pentru a se asigura cât mai repede că nu vor scoate de la el nici o informație prin care să fie periclitată continuarea rezistenței.

Din submeniul de download al acestui portal internet, poate fi descărcată „Cartea episcopilor cruciați”, care descrie martiriul celui de al doilea episcop din familia Leu, cel cunoscut sub numele de Vasile-Victor. Acum revenim la personalitatea puternică a tatălui său, Episcopul Grigorie, fost vicar al Mitropoliei Moldovei, fost întăistătător la Argeș și la Huși, al cărui rol de mentor național al unor asemenea idei de rezistență prin Biserică era bine cunoscut.

Episcopul Grigorie al Hușilor străduise mereu pentru a închide calea dusmanoaselor idei ateiste către simțirea românească. El nu recunoștea limitarea eparhiei sale la Prut considerând-o o formă administrativă între state, care nu avea cum să limiteze drepturile spirituale ale Bisericii Naționale. În tipărița sa de la Huși el scotea pastorele, îndemnuri și cânti de rugăciune pe care călugării basarabeni adăpostii de el după refugiu, le treceau prin vadurile Prutului ducându-le fraților lor din Basarabia ai căror preoți fuseseră

(continuare în pag.2)

**ARTICOLUL: „EPISCOPUL
MARTIR” PUBLICAT DE
PATRIARHUL TEOCTIST
ÎN REVISTA “MAGAZIN ISTORIC”
1994**

„În soborul ierarhilor Bisericii noastre strămoșești, se găsește și chipul de vrednic prelat al episcopului Grigorie Leu, cel care a avut parte de un sfârșit atât de dureros.

Provenind dintr-o familie de slujitori ai sfințelor altare, acest vrednic, preot mai întâi, și apoi ierarh, a adus în câmpul misionarismului nostru ortodox, al culturii și al cunoșterii trecutului nostru, valori de mare însemnătate.

Legat de pătura de credincioși de la sate, el a moștenit din neamul său acel duh de apropiere, acel duh de slujire a semenilor și, mai ales, acel duh de comunicare cu moșii și strămoșii noștri.

Ajuns mai întâi arhiereu-vicar al Mitropoliei Moldovei și Sucevei, el a desfășurat o mare activitate misionară; poate, în vremea aceea, era singurul dintre cei care, sărbătoare de sărbătoare și chiar zi de zi, îi plăcea să fie în mijlocul credincioșilor. Doar episcopul Aradului, Grigore Comșa, mai era înzestrat cu o asemenea vocație Dumnezeiască.

Pe lângă exegeza teologică, Grigorie Leu a tipărit numeroase broșuri de îndrumare a credincioșilor. Pe înțelesul lor de a cunoaște adevărurile de credință și de a le apăra de multele curente care dezbinau credința. Și

(continuare în pag.3)

**O EVOCARE A
PĂRINTELUI GALERIU
PUBLICATĂ ÎN “ROMANIA LIBERĂ” LA
COMEMORAREA DIN 1993**

<În cea douăzecișiopta zi a lunii iulie, Episcopia Romanului și Hușilor pomeneste pe cel între ierarhi de vrednică cinstire Grigorie Leu. Este ziua în care a fost așezat ca arhipăstor al istoricei Eparhii a Hușilor.

S-a născut în 2.05.1881 dintr-o familie de preoți cu mai multe generații atestate în comunele luțcani, Mălușteni, Sărățeni, jud. Covurlui (astăzi Galați) ca parohi, dascăli, învățători, până la înaintașul Mihai Leu - blagocinul, <popă de tabără al lui Ștefan cel Mare, cu piatră de mormânt datată 1507>.

Se cuvine mai întâi o mică schiță biografică: A urmat seminarul la Roman și Iași, teologia la Kiev și București. Hirotonit, a slujit ca preot de mir în comuna Oancea, devenind apoi spiritual și profesor la Seminarul Central din București. Intră în rândurile clerului militar organizând protopopiate militare în timpul primului război mondial. Sfârșindu-se războiul, trece ca director al Seminarului Teologic din Ismail și e împuternicit guvernamental pentru sudul Basarabiei, lucrând cu zel pentru întregirea spirituală a neamului. În anul 1925 este sfințit Arhiereu Vicar al Mitropoliei Moldovei, iar în 1936 este ales Episcop de Argeș. În sfârșit este chemat de Colegiul Electoral ca Episcop de Huși în 1940; iar în Sfântul Sinod primește sarcina

(continuare în pag.3)

EPISCOPUL MARTIR GRIGORIE LEU

60 DE ANI DE LA SĂVÂRȘIREA MARTIRIULUI PĂMÂNTESC ȘI A TRECERII LUI LA DOMNUL

nu numai că i s-a făcut rău, dar a știut clar că va muri, lucru pe care l-a evidențiat tot timpul cu seninătate creștină vreme de trei zile, obligându-se la luciditate în momentele când durerea nu-l doborâta prea tare și rânduindu-și toate cele ale marii plecări în ordine desăvârșită de la legățile testamentare materiale și mai ales morale, până la amănunțele vesmintelor și a slujbei sale de trecere întru Domnul. Din trenul care-l aducea de la protocolul clinic al

neamului.

Date mai ample și documente despre viața, opera și trecerea lumească a Episcopului Grigorie se pot găsi în cartea recent editată la Episcopia Hușilor: <Omul și fapta: Episcop Grigorie Leu> de preot-doctor Nicolae Hurjui. În legătură cu documentele pe care le includ

la acest capitol, pomenesc o scrisoare adresată pe care mama mea a scris-o cu mână tremurândă și caligrafie precipitată în încăperea alăturată celor unde se împlinea ritualul spălării, ungerii și îmbrăcării vlădicești.

Era adresată colegului ei - medicul director al spitalului din Huși doctorul Găitulescu care, până la venirea ei și apoi, împreună cu ea, îl îngrijise pe Episcop. Întrucât în ultimele ore rămăsese doar mama, ea îi trimitea acum probe de laborator - evident pentru confirmarea bănuielilor de diagnostic pe care, profesional, desigur că le discutaseră împreună. Mai ales că mama mea mi-a confirmat clar ca medic, faptul că Vlădica (acesta era apelativul pe care-l foloseam în familie fără a adăuga numele, deoarece el era, pentru noi, doar unul singur: - Vlădica) i-a spus că se știe de nevindecat, dar vrea să cunoască din diagnosticul de care însuși era sigur evoluția următoarelor ore, înseamnă că directorul spitalului i-a fost mamei confidentul căruia îi încredința acum și probele de laborator. Călugărul Partenie care îndeplinea slujba de sofer (în orânduirea palatului episcopal erau o serie de monahi cu profesii precise: mecanici, vieri, pivniceri, bucătari conform nevoilor domeniului, dar și tipografi, sculptori în lemn, pictori, compozitori și chiar niște mari cântăreți refugiați de la Opera din Chișinău, pe care unchiul meu îi aduna conform preocupărilor sale culturale) - a fost trimis cu probele și scrisoarea respectivă la spital, dar s-a întors cu ele înapoi: medicul plecase brusc din oraș sau, mai degrabă, fusese sfătuit să plece, tocmai pentru a nu parafa o asemenea confirmare.

SCRISOARE PRIVIND EXPERTIZA MEDICALĂ

Domnule coleg,

Așa cum v-am comunicat și când ați venit să constatați decesul P.S. Episcop Grigorie, ca medic ce l-am îngrijit în ultimele două zile am constatat o evoluție anormală, cu destule reacții fiziologice provocate de factori necunoscuți. Fapt care mă face să suspectez cazul, decesul putând să nu aibă la bază factori naturali. Violența ultimei hemoragii din care am recoltat probe, confirmă.

Din sputa recoltată rezultă la observație urme de arsenic. Am luat o probă pe care vă rog să mă ajutați să o supunem unei analize de laborator. Am discutat, cum mi-ați sugerat, problema autopsiei, dar nu se poate face din punct de vedere religios, mai ales că sunt anunțate oficialități pentru înmormântarea de mâine.

Convinsă fiind că doar o analiză de laborator competent ne poate ajuta, vă trimit aceste probe, contând pe sprijinul dumneavoastră colegial și voi mai încerca să iau și altele, dar fără autopsie.

Cu mulțumiri (ss.) Dr.V. Leu 2.III.'49

Plângerea depusă de familie la procuratura Fălcui:

Domnule procuror,

Subsemnații Ioan C. Leu, avocat în orașul Medgidia, jud. Constanța, str. C. Brâncoveanu nr. 1, Constantin-Nil C. Leu, locotenent de rezervă, proprietar în comuna Luțcani, jud. Covurlui, Zoe Blănaru, proprietară în comuna Mălușteni, jud. Covurlui și Elisaveta Onose, proprietară în comuna Schineni, jud. Tutova în calitate de frați și surori ai decedatului Episcop Grigorie Leu al Hușilor, solicităm respectuos Parchetului deschiderea unei anchete privind decesul acestuia din ziua de 1 Martie 1949, în condiții și împrejurări neclare.

Prea Sfințitul Episcop Grigorie, a cărui sănătate nu a avut nici un simptom maladiiv, s-a întors de la București unde fusese chemat pentru rezolvarea unui conflict, acuzând grave dureri abdominale și inghinale care i-au declanșat o hemoragie acută în urma căreia, în decurs de mai puțin de 36 (treizeci și șase) de ore, a decedat. Cazul a fost constatat de domnul Doctor Găitulescu de la Spitalul Oraș Huși și Doctor Valentina Leu, rudă, precum și de Ieromonahul Ciprian de la Sfânta Episcopie a Hușilor, care l-a asistat în ultimele clipe.

Punându-ne la dispozițiunea Dumneavoastră pentru toate celelalte relațiuni, rugăm respectuos Parchetul să ia în considerațiune prezenta, ordonând anchetă.

Fapt pentru care semnăm astăzi 2 Martie 1949,

Ioan C. Leu, Constantin-Nil Leu, Zoe Blănaru, Elisaveta Onose
Domniei Sale Domnului Procuror, Parchetul Tribunalului Huși.

Îmi permit această bănuială, pentru că un lucru asemănător s-a petrecut și cu o sesizare pe care tatăl meu în calitate de avocat și împreună cu frații și cumnații săi, au vrut să o depună la procuratura județului care ulterior s-a desființat. În sesizarea al cărui text îl public de asemenea, ei cereau o anchetă în cazul motivelor suspecte ale morții Episcopului. Procedul a fost delicat și perfid: Un personaj important de la guvern și un reprezentant al Ministerului Cultelor (tata își amintește că pe unul dintre aceștia îl chema Fârșerotu), au venit imediat de la București pentru organizarea funeraliilor. Ei l-au convocat pe tata și pe frații săi și le-au cerut să nu strice ceremonia oficială pe care guvernul avusese bunăvoința să o stabilească prin demersul de la procuratură care o putea întârzia. Argumentul era că

(continuare în pag.4)

execuției sale, în stația Crasna a cerut șefului de gară să telegrafieze mamei mele care era medic, să vină de urgentă. Iar, a doua zi, când ea a ajuns, nu i-a cerut să-l trateze ci doar să-i spună cum evoluează sistemul de ucidere la care fusese supus și cât mai avea de trăit. Conștient de termenul scurt, i-a spus mamei mele că vrea să o aibă pe ea la căpătâi ca neam, ca să-l țină lucid până în ultima clipă pentru a se putea despoșări de toate problemele familiei și ale bisericii, părăsind această lume cu ele clarificate. Cereea în mod expres ca însemnele arhieresti cu care ritualul prevedea înmormântarea, să fie unele noi și lipsite de valoare materială, cele care i-au aparținut urmând a fi transmise fiului său, ca un simbol de continuitate a celor noua generații de slujitori ai ortodoxiei naționale care se încununau în familia noastră prin rangul ierarhic care-l transmitea acum. Tatăl meu era legat cu îndeplinirea acestei voințe ultime și îmi amintesc cum a străduit până la sfârșitul vieții sale, chiar înfruntând unele disensiuni din familie pentru aceasta.

Conform ceasornicului metodei necruțătoare prin care fusese executat de puterea ateistă, Episcopul Grigorie a închis ochii în zorii primei zile de martie 1949 în mijlocul rudelor și a tuturor slujitorilor episcopiei, vorbindu-le și îmbărbătându-i el pe dânsii, subliniindu-le mereu speranța că omenirea creștină nu ne va lăsa pentru multă vreme în mâinile anticristului și că sacrificiul său nu trebuie plâns ci doar urmat. Avea această grijă a continuității luptei spun toți cei care au fost lângă el în ultimele clipe din acea zi de întâi martie.

În legătură cu aceasta înalt Pra Sfințitul Antonie întâistătătorul Transilvaniei relatează într-o scrisoare pe care o includ printre aceste documente, faptul cum târziu, într-o mănăstire, a întâlnit un călugăr tuns întru monahism cu numele de Gamaliel, care păstra cu sfințenie o cămașă veche (pesemne precum acelea pe care le știu prea bine din copilăria mea, cu țesătură albă aspră, mănăstirească). Călugărul fusese frate tânăr, cămăraș la palatul episcopal din Huși - palat ridicat drept curte domnească de Stefan cel Mare. El s-a aflat printre cei care, după închiderea ochilor, i-au îndeplinit întregul serviciu religios al îmbrăcării Vlădicăi Grigorie în hainele arhieresti cu care trecea în viața vesnică și a păstrat cu sine cămașa ultimelor lui suferințe lumeste. Dacă va cădea această carte în mâinile lui sau ale altora care dețin astăzi cămașa îi rog să o așeze undeva cu aceste rânduri de mai sus ca o inscripție pentru muzeul

ARTICOLUL "EPISCOPUL MARTIR" PUBLICAT DE PATRIARHUL TEOCTIST

(continuare din pag.1)

e dureros faptul, atunci când dezbinarea se îndreaptă asupra credinței neamului nostru, pentru că aceasta însemnează și „o dezbinare a însăși ființei naționale“, cum foarte deseori sublinia Vlădica Grigorie Leu.

A ajuns apoi episcop de Argeș iar, la 28 iulie 1940, a urcat în ultimul scaun episcopal, la Huși, ca să illustreze și din această poziție, aceeași misiune sfântă de unitate națională, de slujire a Bisericii, cum Dumnezeu i-a înzestrat pe marii ierarhi ai neamului nostru românesc.

A fost, îndeosebi, legat de latura din stânga a Moldovei, de acei credincioși blânzi, buni, ascultători și păstrători de tradiție cum, numai în aceste părți încă se păstrează până în ziua de azi.

Numele episcopului Grigorie Leu rămâne adânc înscris în istoria Bisericii noastre, în istoria culturii noastre, în istoria atât de vitregă a neamului nostru românesc. El nu înceta a face apel la simțămintele de unitate națională pretutindeni. Nu înceta a-și exprima durerea atunci când puhoiul necredinței și întunericii a ocupat țara noastră dinspre răsărit.

În acest groaznic vârtej moral, acest vârtej care a ajuns apoi să dărâme și biserici și credința în Dumnezeu, el, episcopul Grigorie, a fost printre primii care a protestat. Printre primii, însă, care a și suferit ![^]

Pentru că, în acel început de pătrundere a comunismului în țara noastră, el a trebuit să plătească. Să plătească și personal și cu desființarea scaunului episcopal de la Huși, scaun întărit și așezat acolo de Ștefan cel Mare și Sfânt.

Este vrednică cinstirea care i se aduce acestui mare ierarh al Bisericii Ortodoxe Române. Am avut bucuria să-l cunosc și i-am sorbit cu admirație cuvântul și chipul său care a rămas și-n sufletul meu și-n sufletele altora dintre cei care slujim Biserica noastră strămoșească“.

O EVOCARÉ A PĂRINTELUI GALERIU

(continuare din pag.1)

de a conduce comisia sinodală pentru misiunea Bisericii în țară și a Parohiilor Ortodoxe Române din străinătate. Se săvârșește prin moarte martirică în anul 1949.

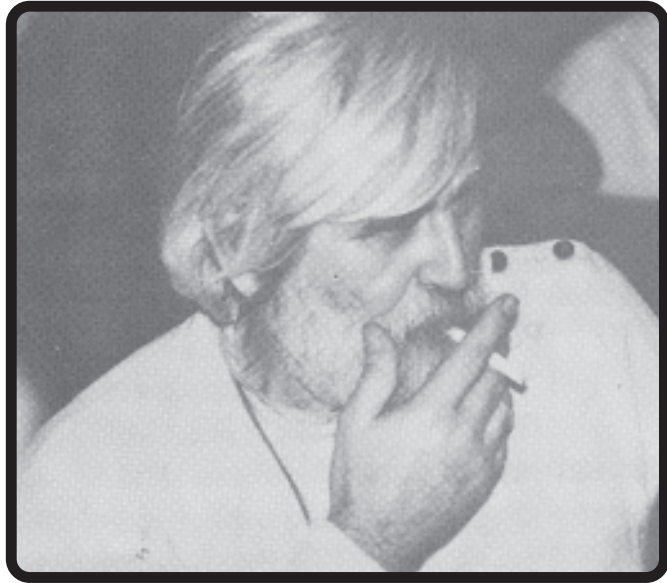
L-a învrednicit Dumnezeu să slujească jertfelnic în atâtea plaiuri ale țării; și-a împlinit misiunea prin slujbă divină, prin cuvântul rostit, ca și prin cuvântul scris. Lucrările publicate pe o arie de peste treizeci de ani începând cu 1916, cuprind teologie misionară, istorică, pastorală. Între multiplele lucrări pomenim studiile despre Sf. Ioan Damaschin, despre Mărturisirea Ortodoxă de la 1642, despre <Biserica Ortodoxă Română - situația actuală și pregătirea clerului>, despre <Confesiuni și secte>, volume de predici, cuvântări și altele.

Personal, l-am privit în față de două ori - în 1936 când, ca Arhieru Vicar al lașilor, a venit în vizită la Roman invitat de P.S. Episcop Lucian; eram seminarist. Am și acum în imagine chipul luminos, iradiind de harul divin lăuntric. Personalitatea sa mi s-a întipărit și mai profund în primăvara anului 1940, când a trecut ca episcop la Huși. Alegerile se făceau pe acea vreme în Parlamentul țării. Am mers câțiva studenți teologi să asistăm la un asemenea eveniment. Slujirea sa în această chemare sacră era esențializată încă din 1925 prin mărturia de la hirotonia sa ca Arhieru: <Putea-voi duce austeritatea persoanei mele după pilda Prototipului nostru - măcar până la drumul arzător al apostolatului zilnic?^Căci de-o încoronare cu spini și întinsul mâinilor pe cruce e prea greu să mai vorbim noi, muritorii de astăzi>. Întrezărea el oare, în har, cu adâncă presimțire a spiritului, jertfa pe care avea să o ofere ?![^] Pentru că, real, martiriul său s-a săvârșit în 1949. În sarcina și calitatea pe care o avea în Sf. Sinod, de a conduce secțiua misionară cuprinzând și parohiile Ortodoxe ale românilor din emigrația ce

sporea mereu, i s-a cerut atunci de guvernul comunist aservit Uniunii Sovietice, să consimtă la intrarea acestor parohii sub jurisdicțiua canonică a Patriarhiei Moscovei, pentru a se trimite de acolo <misionari>. Episcopul Grigorie a apărut, deopotrivă, o dreaptă cauză și bisericăască și națională și n-a acceptat să semneze un asemenea act. Această hotărâre, pe lângă întreaga lui ținută jertfelnică, i-a oferit cununa martiriului. În numai câteva zile se mistuia sub asanine acțiuni <tainice>, trecând pe celălalt tărâm al existenței, din întuneric la lumină, în întâmpinarea Domnului vieții.

Semnificativ, Episcopul Grigorie Leu anticipa spiritual-canonice un act devenit astăzi atât de prezent prin reactualizarea Mitropoliei Basarabiei. Pentru că, în spiritul autentic al revelației, se impune tema fundamentală a relației Bisericii cu neamul. În istorie, imperialismul a însumat diverse forme: politică, economică, socială, culturală; toate pentru subordonarea țărilor mai mici. Din nefericire, printr-un fel de contagiune politică, au apărut și forme de imperialism bisericesc. Ce tragică metamorfoză ! În loc ca biserica dintr-un stat imperialist să dea o mărturie spirituală în Hristos, împotriva oricăror tendințe și forme de subjugare și asuprire totalitară imperialistă, ea suportă acte de teroare, precum martiriul acestui prelat. Se lasă ea atrasă în cursa unei asemenea atitudini străine de adevărul divin revelat ? Pentru că, fundamental, se pune întrebarea: Biserica e deasupra neamului, sau se conjugă firesc și armonios cu neamul pe care îl slujește, îl sfințește în limba și sufletul lui ? În ziua Cincizecimii, Biserica odrăslită din sângele lui Hristos pe Cruce se naște și intră vizibil în istorie, în Duhul Sfânt prin limbile de foc ale Apostolilor, în limba și sufletul fiecărui neam. Fiecare neam fiind chemat înaintea lui Dumnezeu la judecată <să-și aducă cinstea și slava lui>. (Apoc. 21,26)

APOGEUL POETULUI

REȘEDINȚĂ DE PLASĂ

I
Bariera se ridică agale,
cărute cu păsări, cu fructe, cu mac
intră în orașul mic, salutate
de cocoșul cu trâmbița spartă.

Huruie stururi de case bogate
și mâini dolofane așează-n ferestre
plăpumi azurii peste care
cresc norii pernelor albe.

Frizerii stau în stradă, plictisiți
încă înainte de începerea zilei,
ar spune ceva dar preferă
să privească amorașii de piatră.

Cărutele cântă din osii uscate
și ajung în piața cu bidoane de lapte,
altele caută judecătoria de ocol
unde țărani coboară
și intră în curte cu biciul în mână.

Lângă monumentul cu vultur
apar funcționarii lins pieptănați,
dispar în misterioasele coridoare
împodobite cu genți și avize.

Soarele îneacă podoaba vitrinelor,
de ani fără număr
ciorchinii roșcovelor atârnă blajin
printre perii și funii de cânepă.

În fânul căruței e așezat un sicriu,
o femeie a cumpărat lumânări pentru nuntă
și strânge în palma crăpată
batista cu bani.

Din ceasul preturii cad smălțuri crăpate.
Aerul e dulce, de candel,
bătrânul fotograf s-a prăbușit pe ziar

POEME DIN OPERA CONSACRATĂ

A LUI

Petre Stoica

și vorbește vorbește în somn.

În cârciumă negustorii încheie contracte,
cineva țipă fantastic, răstoarnă o masă
și sparge sticla cu vin.

Avocații mai aleargă în hainele lor de lustrin
decolorate de soare,

frizerii orbesc în oglinda pătată de muște.

Golite, căruțele pleacă spre câmpuri,
of, orașul mic rămâne în urmă
cu turnul pompierilor în care
nu se zăresc niciodată măruntele focuri
zilnic izbucnite aici.

II

Din norul serii, zmeuriu,
cad porumbei întorși de pe câmp;
umbrele mănâncă repede
afișele cu anunțuri de târg.

Servitoarele târăsc spre casă
copii cu bucle de îngerii.
Viorile subțiri din chioșc
intonează Tango notturno.

Tac valturile morii țărănești,
lângă fabrica de cărămidă
salariați cu șepci cadrilate
intră în camere mici.

Soția primarului privește
circul ambulant care trece
cu pitici, cu umbrele, cu tobe
și o maimuță închisă în ladă.

Funcționarii cu mustăți de catran
vin în parc să consume
covrīgi cu chimen, să asculte
melodiile sublime din chioșc.

Nebunul înconjură fiecare pom,
oprit pe podul de lemn
vede capul Ofeliei plutind
ca nufărul pe apa murdară.

Pudră, țânțari, transpirație,
vârtej de valsuri răcoroase;

directorul băncii spune glume,
râsul său înghite luna
și, obosite, soțiile funcționarilor
scot fluturi din bere.

DE PE VREMEA FILMULUI MUT

Lui Cornel Ungureanu

Așteptăm gâtuiți de emoție.
În sală e miros de tutun și carbid.
Lovim puternic din palme; deodată
lumina se stinge și ușile se închid.

Pe pânza ca o batistă uriașă de doliu
apar maimuțe, lei, rinoceri,
admirăm piramidele grave
și faraonii dezgropați din tăceri.

După pauza de zece minute
vasul Titanic se scufundă-n ocean
în timp ce orchestra adunată pe punte
sufală din alămuri cu mare elan.

Ni se arată și războiul cu burii,
vedem explozii, arme, râuri de sânge.
Cu fitilul aprins trece suspinul prin sală,
lângă tata cineva plânge.

Ieșim cu felinarele în stradă,
lacrimi ne curg într-una pe față.
Nimeni nu vorbește pe drum.
Florile salcâmului sunt stele de gheață.

PROFESORII DE GIMNAZIU

Ei s-au retras în cimitirul
cu îngerii de bronz înverziti;
azi memoria mea
îi ridică din morminte
redându-le siluetele vechi:

Vara, pe străzile orașului mic...
Sunt îmbrăcați în haine sobre
lucind de atâta și atâta călcat,
la gâtul lor mereu transpirat
atârnă lăvălierele
ca niște păsări căzute în praf...

ACTUALITATE EDITORIALĂ - ACTUALITATE EDITORIALĂ - ACTUALITATE EDITORIALĂ

**Degetele timpului
Editura Sedan, 2009**

Înnălbitor dar nu cânepiu, ci cum se spune pe la noi, dalb, de pe coperta unei cărți de poezie editată de SEDAN, Dan Brudașcu ne arată un chip necunoscut onora, însă al unui scriitor clujean ce își este, știut și de mine mai ales prin revista „Cetatea Culturală”, ce o cultivă conviv cu un venerabil conștient (am zis Miron Scorobete) și un cunoscut poet de rară structură sufletească, care, nu știu de ce, îmi amintește de regretatul poet tribunist, Negoită Irimie. Cunoscut mai ales nu prin poezie, ci prin cultură poetică și un anume romantism, altul decât cel al altuia înalt fost clujean, Nicolae Preplăceanu, bucureștenizat... În odinioara tineretii mele literare, aceștia mi-au fost afini pe filiera sufletească ardeleană, desigur pe o listă mult mai mare, al cărui răboj era în acea clădire de colț, o clădire boemă, (Arizona!) unde i-am cunoscut și pe DR Popescu, Adrian Popescu, Augustin Buzura, Teohar Mihadaș (ce mare poet aromân!)... I-am cunoscut, însă unii bag-sama, nu ne mai prea cunosc. Ne rămân cărțile dlor, olaltă cu reveriile acelor vârste.

Prin revistele Steaua, Tribuna, Cetatea Culturală, mai sporadic Ecinox, desigur, cât și prin numeroși confrăți clujești de la filiala USR, refac acele călătorii acum virtuale, citind ce se scrie la Cluj și în zonă. Nu știu cum se face, însă revistele „cu ștaif” s-au regrupat inclusiv estetic și fortuit (dar când a fost altfel?) sub umbrela politicului (citește buget), iar eu care publicam frecvent mai ales în Tribuna, mă trezii persona non gratta.

Desigur, nu port ranchiună, desigur, nu, ...doar la o tristețe am dreptul – măcar așa, de natură poetică...platonice, cum dixit Dan Brudașcu, evocând Phaidros: adică de nebulia muzelor. Care, vezi bine, sunt mai multe pentru noi, însă una în felurimea ei de avataruri, și ea este paradoxal geloasă pe hieraticile proprii întrupări.

Îi cer scuze poetului Dan Brudașcu pentru digresiunea aceasta, încercând să îmi exprim câteva idei la cartea de poezie „Degetele timpului”, recent dăruită. Sub inspiratul titlu-metaforă, poetul clujean, „sedantează” cu onorabilă auto-consecvență, nu doar un moralist, eseist, editor, traducător și pare-se un spiritus movens conservator – nu blamabil, - ci în sensul de tradiționalist cărturăresc, - sedantează, mai bine glumind, în dimensiunea delicată a răbdării de a glossa, cum mărturisește, timp de vreo 30 de ani, scrierile lirice proprii, într-o reușită antologie reperată la Timp.

Întocmirea cărții este structurată pe substanțialitatea afectelor, ci nu pe cea a livrescului en vogue. Așadar el se smulge tentației omniprezente azi de a acutiza religiosul, sau dimpotrivă, profanul în sensul că le atinge pe ambele, însă prin afinitatea electivă (da) cu vegetalul, în interregnumul ființei, cel „preluat” din materie, din natură, interferând în esoterice contemplări sofianice. Așadar substanța vie a trăirii proprii, este cea de rezonanță cu „duhul” și hierogramele textuale, dincolo de aparentul discurs uneori prozomoematic, explicit: deoarece Dan Brudașcu descrie eseistic (poeseic) starea creației și respinge eboșele sau decalcurile.

Alegând simbolistica mâinii - degetelor, degetele acestui timp al duratei, ne sunt trecute ca o reverie pe claviaturi semantice, fiind nu ale scribului, ci ale unui pianist de „nocturne”, pe arpegii aparent moderne, însă de fapt romantic-medievale. Impactul biografic, autoreferențial, este „sincopat”, sub pretextul auto-îndus că a „ajunge poet numai datorită artei”, ci nu fiind înnăscutul, nu din tagma celor „cuprinși de nebulie”, cum Platon, utopicul Platon, dușmanul „republicii poezilor” (ca și Bacon, Thomas Morus, Campanella și ... Gabriela Melinescu...: Dan Brudașcu poate este malițios când aduce o scuză ca atare. Cartea lui este un calendar al stărilor eminamente lirice, raportări ale sufletului, uneori de o candoare juvenilă, (

dar și de indignată revoltă a lui Juvenal!)...A celui ce spunea că „indignarea face poezia”.

Poesia lui Dan Brudașcu este când vag elegiacă, alteori moral-resenențentimentară, luând pulsul degradării politicienești dintr-un polis și mai în degradare, - când romanțioasă, punctând afectele inimii empatică, repulsia față de orfania mulțimii, ori inserțiile ars-poetice ca termometru al ferbilității stării „de nebulie, de boală de origine divină”.

Chiar de cronologic jurnalul intinelor decantări în meditație se perindă în anii mulți, constat că timpul interior, coordonata lui stabilă, este una a filosofie existențiale și a raportului id-ului cu timpul.

Căderea din condiția antică (...), a poetului în agora de care scria o carte de neuitat și rarul la vedere prieten Al. Cubleşan, este a însăși agoriei. Poetul profet, poetul oracular, au devenit desueti „, banale sintagme „, ale „orgoliului unei ființe mistuite de neliniști, un blazon” ...Noblețea acestui balzon o deplânge fără lamento, Dan Brudașcu, ci mai degrabă s-a înrolat cu literatura confiniilor apropiate, sau chiar de pe alte meridiane, în zona mulțimilor lui Le Bon...care nici ele nu mai sunt demult ale lui Le bon, nici ale lui Miron Cosma.

Remarcabil în context îmi pare poemul „Poezia la români”, virulent amar pamflet eludând total metafora, pentru că ea este caducă în context. (Vezi și „O lume de plastic” (remember Oriana Falacci!), sau „Rădăcini în vânt”, o parabolă a dezrădăcinării și implantului „dendrologic” în paideuma Alt poem memorabil este „Roata morii”, dar și „Trenul de noapte”, „Tempi Fugaces, „Trădări” ... Când este diatribic, Dan Brudașcu răbufnește din vise de adâncime, din ceva ancestral, nu sentențios, ci de o mare tristețe elegiacă.

Stilistic, poetului îi repugnă plasticizarea, poate tocmai aceea

O, iată-i acasă, martiri ai chinului zilnic,
 în camere cu umbre mucegăite
 tușesc ușor, vorbesc fără sens,
 taie lemne în curte
 sau tac lângă soțiile lor
 legate la frunte din pricina
 migrenelor fără sfârșit:
 lefuri mici, fetele nici azi măritate...

Spre seară, cu învierea zorelelor
 ei tresar și ies în strada răcorită
 intrând în cazinoul suav tapetat.
 Acolo așează ceasul pe masa de marmoră
 - de fapt ce timp să măsoare ? –
 comandă o turcească, frunzăresc “Universul”
 și-n clipa aleasă în urmă cu două decenii
 încep să discute la flacăra focului scăzut
 despre Napoleon și amantele sale.

O, viata lor
 citită în oglinda restului de cafea
 presărat cu scrum de țigară:
 misterioase litere spun
 o poveste nespuse de amară.

În drum spre căminele strâmte
 trecătorii îi salută cu teamă ascunsă
 domnii profesori își ridică meloanele grele de praf
 și le raspund cu zâmbet prietenos
 căci ei, îmbătrâniți înainte de timp
 nu mai au energia să fie prea răi...

ROATA NOROCULUI

Venim la roata norocului neagră și roșie
 semnele ei sunt albe ca ochii destinului
 din malul zilei ies crocodilii-cu gura deschisă
 caută roata norocului vor s-o înghită

numai unul câștigă sticla de șampanie

este o după-amiază cu aripi obosite
 nici o adiere nu te clintește din loc
 odecolon și pudră și transpirație acră
 miera melodiei La Paloma ne curge pe buze

numai unul câștigă sticla de șampanie

roata se oprește cu scrâșnet de iad vlăguit
 unul primește suave flori de mătase
 pentru nunta cu moliile altul apucă
 glastra cu muște uscate anul trecut
 soldatul câștigă oglinda: privește în ea
 și fața și-o vede acoperită cu lut

cine câștigă sticla de șampanie ?
 Pe fundul poșetei mai găsești o monedă
 o aruncăm cu nepăsare de prinț a săracului

seara târziu
 cu miera melodiei La Paloma pe buze
 plecăm spre casă cu pușculița de ghips-
 în ea să strângem bani să plecăm pe altă planetă

ÎN CLIPA SUBLIMĂ A NAȘTERII MELE lui Max Demeter Peyfuss

Când m-am născut era o iarnă teribilă
 în clipa sublimă tata juca pe undeva biliard
 scrie de altfel și în marile cronici ale istoriei
 dar nu asta vreau sa comunic în pastorala mea
 adresată preacredincioșilor crescători de albine
 ci faptul că tocmai în clipa sublimă a nașterii mele
 arhanghelul curților vestea de pe gard
 trecerea ultimului vas cu zbaturi
 pe Mississippi în jos

BUNICA SE AȘEAZĂ ÎN FOTOLIU

Trag cu praștia în pereți și cad asemenea frunzelor
 portretele vechi vai ce frumos e marinarul acela
 oprit la Damasc, se ridică pulberea anilor neagră
 dar bunica se așează în fotoliu nu-i pasă
 ea s-a acomodat cu poemele fără rima și cu noul
 stil de viata al pietonilor grăbiți bunica auzise
 în luna decembrie și povestea cu bomba atomică
 nu-i pasă că toate din lume cad prada revizuirilor
 de cate ori deschidem televizorul nostru cel sfant
 bunica se așează în fotoliu și privește cuminte
 debarcarea elefanților anul trecut

ÎN OROLOGIU E FOARTE TÂRZIU

Bunica a fost cândva în California acolo
 oamenii cresc altfel de iepuri ce minunat
 e la noi în Balcani bunica s-a întors de mult
 melancolică privește acum pe fereastră
 daliile sunt niște capete de pudel din curte
 adie miros de varză bunica era o femeie
 aproape înaltă sclipea ca alaturile fanfarei
 din chioșc în orologiu e foarte târziu
 și un vapor cu aburi se scufundă încet
 în gravura de sus.

ÎN DONJONUL ACADEMIEI DE LITERE

Inutil să mă convingeți că n-a fost așa
 domnișoarele cultivau plăcerile sportului
 încă din timpul lui Richard Coeur de Balancoire
 instalat în donjonul Academiei de Litere
 eu însumi arbitrasem o partidă de tenis
 ce lent ce lent se deplasau păunițele
 în malacoavele lor măturând fără jenă ciupercile
 și mingea trecea de la rachetă la rachetă
 cu grația unui salut adresat în grădinile publice
 toamna spre amurg, după fiecare meci ofeream
 câte-o cupă umplută cu dulceată de coacăze
 seara pe terasă domnișoarele primeau complimente
 din partea barbișoarelor cu decorații și ordine
 pierdute sau câștigate la Waterloo păcat
 că nu ați asistat la discuție

DE LA APOGEUL POETULUI, LA APOGEUL POEZIEI

Trimițând la tipar versurile recent primite de la stravechiul meu prieten – cizelator ca nimeni altul la marile simplități diurne din care se naște superlativul rafinament al poeziei sale - le-am supraintitulat: „Apogeul poetului”, cu convingerea că, pentru Petre Stoica, acesta a început de mult și va dăinui mult prin existența de funciar bun simț a firii sale scrutătoare spre modernul intelectual și originalul poetic.

Dar vestea a cărei lovitură nu am tăria să o comentez, a înfirmat naivitatea noastră de bătrâni care doar ne scriam peste distanțe punând la cale acte literare, convinși fiind că ne vom și putea vedea oricând vom dori. Apogeul poetului s-a frânt brusc, devenind nemurire. A rămas doar apogeul poeziei sale, ca o constantă a acestei nemuriri.

Ceea ce îmi chinuie cel mai mult lipsa de El care mă covârșește, este superba boemă elegantă ca stare de intelectualitate absolut necesară ființelor insensibile la contsrângeri și adânc visătoare către orice. Ne-am apropiat încă de când el încerca să învețe poezie de la lipsa de prejudecăți a lui Dimitrie Stelaru. Traducea cu devotat studiu din germanii care scriau după cele mai riguroase precepte poetice și, în același timp, învăța asiduu de la boemul epocii dicteul automat, drept onirică armă ce submina proletcultismul. Creștea iepuri albi, cu a căror delicatețe neelaborată îi semănau uneori metaforele mângâietoare și practica boema ca pe un spirit princiar, făcând să fie uitat, sau neluat în seamă, vulgarul anarhism al celor care nu au învățat în întregime tocmai suava înălțare artistică a nepăsării boeme. Își ilustra cărțile cu eleganța linearității de rebel umor poetic a desenelor lui Pucă și ne-nvăța pe toți știința prezenței de bun simț la masa prieteniei, înțelegând boema ca pe un har mult superior doctoratelor, mai profund în nelimitare și în nerecunoașterea restricțiilor și mai puțin gălăgios decât gravitatea arogată de superficiala pseudocărturărie.

Dintr-un asemenea creuzet i s-a născut poezia care-și stabilizează astăzi, întru definitiv, apogeul ce nu mai este un punct atins de omul trecător, ci cum am spus: nemurirea.

Corneliu LEU

Întâi-i o poezie premonitoare:

CÂND MAESTRUL ROUSSEAU A PLECAT UNDE TREBUIE

În ultima zi a sfintelor sale geneze
 iubitul maestru și-a consultat ceasul din turn
 văzând că e timpul și-a spălat cele câteva pensule
 apoi și-a pus la umeri aripi de serafim
 plecând unde trebuie
 îl însoțeau dirijabilul cu trup de delfin
 și Libertatea cu trâmbița-n mână
 în cinstea maestrului fotbalistii cu lungi mustăți
 au jucat pe alee un meci jubiliar
 Poetul cu Muza i-au cântat din antica liră un imn grandios
 copacii din Parcul Mountsouri au înflorit a doua oară
 iar căpitanul vasului cu zbaturi a ordonat
 să se cânte valsul închinat doamnei sale Clemence
 iubitul maestru era însă departe
 grăbit să ajungă unde trebuie

ACTUALITATE EDITORIALĂ - ACTUALITATE EDITORIALĂ - ACTUALITATE EDITORIALĂ

aură ce o nălucește în cazul invocat de Platon, rostirea „profetică”, oraculară, delfică, Dan Brudașu este totuși un pragmatic, unul ce își ocrotește prudent misterul perceptiv de profunzime, în halou oniric, iată de ce poeziile cărții sale sunt mai degrabă file de jurnal ale omului nebătrânicos, ale omului în fond tandru, ale omului social, însă stingherit în pluralitatea comunitară: deloc paradoxal.

Dacă referirile intimiste, la sentimente esențiale, abundă, ele sunt semnul unei psihologii empatice puternice, manifeste. Tema esențială a cărții este Condiția umanului.

Sentița: cunoaște-te pe tine însuși. Reflectarea în „ceilalți”, mai ales în iubirile multe – dar - una – singură, ..., sunt pregnant ale confesiunii și prefigurând ceva sfâșietor, un presimț al despărțirii, acela care latent arde în fiecare, însă mai abrupt, ori mai domol.

Poesia lui Dan Brudașu acuză condiția omului esențializată în a celui care scrie, a celui care arde mai alb, a celui care urâște cenușa. Iubirea pentru femeie, cea arhetipală, a originii, este aceea din „Privirea ta”, un poem bine ascuns în simplitatea, dar insuuant în parabolă. „Privirea ta/ ascunde milenii de-mbrățișări/ ale șarpelui/ din vintrea păcatului/ păstrează cu sfințenie (stranie antinomie, n!) tăcerea/ și nu mărturisește/ nimănui/ clipele de pierzanie/...

Opus și apropiind perspectiva riscant, privirea bărbatului „caută mereu flămândă/ naivă și încrezătoare” refuzând să accepte că totul nu e decât o clipă în care te dăruie/ fără a oferi nimic...că, de fapt, îmbrățișarea (femeii, n) ,, e doar un ritual banal/ ...moștenit de la curtezanelor (și preotesele de la ușa templelor, neh ?), de la curțile faraonilor/ sau poate de la gheișele Orientului/ .. Această „orientalizare a femeii de „acum”, poetul o bănuie a fi

ceva resuirect, esoterie a reîncarnărilor”, ceea ce poate fi decodat din devălmășia sincretismelor lumii ca ceva absolut ...științific !

În fine, constrâns de spațiu, mă rezum la a mai spune că nu îl cred pe Dan Brudașu omul, dar îl înțeleg pe poet, când conchide că suntem sub spectrul lepădării sinelui...., însă cred în felul său în acele „ascuznse lacrimi” de nepătrunse taine/ ale zefirului de vară...” rămâne în urmă-ți/ nisip cald/ și oasele albe/ ale Icarilor/ cu aripi secerate/...”

Prin aceea că poetul, el însuși, colocvial amar cu conștiința-i, spune splendid- serenic : „, Te lepezi de tine/ fără să știi măcar/ că aripi obosite/ n-a-ncetat să spere / mult visata-i/ întâlnire cu zefirul”.(Trădări, pag. 86). Simbolul zefirului revine ca o cheie magică a stărilor de levitație poetică la Dan Brudașu.

Este sentimentul de acalmie metafizică a poesiei sale, desciderea spre inefabil a ființei ce se smulge corporalității ostenite, spre a fi resorbită verticale spiralate ...A timpului.

Dan Brudașu rotunjește corolarul cu o întrezărire în abisul unui interior de „, antimemorie”-

Un fel de încăpere – sub-piramidală- (ca semnificat), cu spectrale iconerii stihiale, încremenite în timp- netimp..., unde „, prin cotloane nu mai găsesc nici urmă/ de trecerea ta/ pierdută-i fi oare/ de neînchipuite genuni ! ?

Iată o memorie aprocrifă a subcortexului labirintic, unde susură neinvocat apele uitării Lethe, altfel vindecătoare . „, Degetele timpului” este o carte de citit și de recitat .

Decât numeroase și desubstanțializate, cărțile de poezie de acest fel îndelung „elaborate”, (sau trăite), sunt mai de dorit, și autorului, și cititorului .

Eugen EVU

SATUL ROMÂNESC VĂZUT PRIN MONOGRAFII ȘI DEZBATERI

în formațiile moderne. Din ea și prin asemenea împănări de etnohotu în întreaga țară și mentori culturnali, se conștientizează o imăgd-ine stenică despre progresul și poziția în toate satele României. Semnala și înțelesul ei este deosebit de mare și de important și de necesar pentru dezvoltarea și înfrățirea tuturor satelor românești.

Lucrările amintite nu au mai apărut niciodată. Dar, din păcate, nici lucrarea publicată de Nicolae Iliesiu în anul 1943. Lucrarea sa, intitulată „Monografia istorică a satelor în județul Mehedința”, este o lucrare deosebit de interesantă și de actuală. În ea sunt prezentate, pe lângă datele istorice, și aspecte geografice, economice, culturale și sociale. Este o lucrare care merită să fie citită și de cei care se ocupă de cercetarea satului românesc.

Lucrarea de față are meritul de a prezenta, pentru prima dată, în istoriografia română, într-un studiu de sinteză, aspecte ale satului românesc medieval, cuprinse în cele mai reprezentative monografii locale. Autorul evidențiază, mai cu seamă, tehnica medievală a țărâșoarei și înțelesul ei în viața satului românesc medieval. Înțelesul ei este deosebit de important și de necesar pentru cunoașterea și dezvoltarea satului românesc medieval. Este o lucrare care merită să fie citită și de cei care se ocupă de cercetarea satului românesc medieval.

* Editura Eurostampa, Timișoara, 2008

colocitor în incinta morii, unde erau de cultură, didactice și activități revăstă, formate și revăstă în cadrul localității. În prezent, activitatea este deosebit de importantă și de necesară pentru dezvoltarea și înfrățirea tuturor satelor românești.

Monografia este o lucrare deosebit de interesantă și de actuală. În ea sunt prezentate, pe lângă datele istorice, și aspecte geografice, economice, culturale și sociale. Este o lucrare care merită să fie citită și de cei care se ocupă de cercetarea satului românesc medieval.

Monografia este o lucrare deosebit de interesantă și de actuală. În ea sunt prezentate, pe lângă datele istorice, și aspecte geografice, economice, culturale și sociale. Este o lucrare care merită să fie citită și de cei care se ocupă de cercetarea satului românesc medieval.

Monografia este o lucrare deosebit de interesantă și de actuală. În ea sunt prezentate, pe lângă datele istorice, și aspecte geografice, economice, culturale și sociale. Este o lucrare care merită să fie citită și de cei care se ocupă de cercetarea satului românesc medieval.

CONSIDERAȚII LA O CONFERINȚĂ RĂTĂȘĂ

Pe lângă faptul că este o lucrare deosebit de interesantă și de actuală, este și o lucrare care merită să fie citită și de cei care se ocupă de cercetarea satului românesc medieval. Este o lucrare care merită să fie citită și de cei care se ocupă de cercetarea satului românesc medieval.

electronic, trupe de teatru, contereștiri și arhivă de toate categoriile într-un proces periodic

MONOGRAFII DIN A DOUA JUMĂTATE A SECOLULUI AL XIX-LEA ȘI PRIMA JUMĂTATE A SECOLULUI XX-LEA, STUDII DE TIBERIU CIOBANU*

Monografia este o lucrare deosebit de interesantă și de actuală. În ea sunt prezentate, pe lângă datele istorice, și aspecte geografice, economice, culturale și sociale. Este o lucrare care merită să fie citită și de cei care se ocupă de cercetarea satului românesc medieval.

Monografia este o lucrare deosebit de interesantă și de actuală. În ea sunt prezentate, pe lângă datele istorice, și aspecte geografice, economice, culturale și sociale. Este o lucrare care merită să fie citită și de cei care se ocupă de cercetarea satului românesc medieval.

LA IZBICENI - COMUNĂ CU MULTE FORȚE CULTURALE

Viața spirituală de care o putem numi de-a dreptul înțelegătoare și compărătoare cu alte localități, normală, însă, într-o societate bazată pe tradiții și obiceiuri deosebite și păstrare și păstrare și păstrare în cadrul satului românesc medieval. Este o lucrare care merită să fie citită și de cei care se ocupă de cercetarea satului românesc medieval.

CELARU. PAGINI DE ISTORIE LOCALĂ

Monografia este o lucrare deosebit de interesantă și de actuală. În ea sunt prezentate, pe lângă datele istorice, și aspecte geografice, economice, culturale și sociale. Este o lucrare care merită să fie citită și de cei care se ocupă de cercetarea satului românesc medieval.

Monografia este o lucrare deosebit de interesantă și de actuală. În ea sunt prezentate, pe lângă datele istorice, și aspecte geografice, economice, culturale și sociale. Este o lucrare care merită să fie citită și de cei care se ocupă de cercetarea satului românesc medieval.

Pe lângă faptul că este o lucrare deosebit de interesantă și de actuală, este și o lucrare care merită să fie citită și de cei care se ocupă de cercetarea satului românesc medieval. Este o lucrare care merită să fie citită și de cei care se ocupă de cercetarea satului românesc medieval.

Pe lângă faptul că este o lucrare deosebit de interesantă și de actuală, este și o lucrare care merită să fie citită și de cei care se ocupă de cercetarea satului românesc medieval. Este o lucrare care merită să fie citită și de cei care se ocupă de cercetarea satului românesc medieval.

Pe lângă faptul că este o lucrare deosebit de interesantă și de actuală, este și o lucrare care merită să fie citită și de cei care se ocupă de cercetarea satului românesc medieval. Este o lucrare care merită să fie citită și de cei care se ocupă de cercetarea satului românesc medieval.